

СЪЮЗ НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ЧЛЕН НА "EUROPEAN DISABILITY FORUM"

**Национален център за обучение, квалификация,
информация и консултации на инвалиди**

година XXIX
февруари 2019 год.

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

I. На 12.02.2019г. се проведе среща на министъра на здравеопазването и експерти на ведомството с: Омбудсмана на Р. България, Национално представителните организации на и за хора с увреждания, представители на Националните граждански инициативи: Системата ни убива всички и Системата ни убива, представител на СЗО за България. Целта на дискусиата е да бъде представен шест месечен анализ на резултатите от реформата в ТЕЛК. Присъстващите в конструктивен диалог разгледаха анализите на участниците в дискусиата, базиращи се на предоставената информация от министерството на здравеопазването, за лицата преминали през системата на ТЕЛК, след старта на реформата през периода 3.08-18.12.2018г. Заинтересованите страни разгледаха различни предложения за спешни промени в Наредбата за медицинска експертиза.

Постигнато бе съгласие участниците в срещата да представят становище в близките дни по предложението на Национално представителните организации на и за хора с увреждания за изменение на Методиката за прилагане на отправните точки за оценка на трайно намалена работоспособност (вида и степента на увреждане) в проценти към Наредбата за медицинска експертиза. Предложението за промяната във формулата за ТЕЛК бе предложено от Съюза на инвалидите в България и то стана общо предложение на всички национално представителни организации на и за хора с увреждания като най-разумно.

Предложението е границата за сумиране на заболявания да падне на 50% трайно нам. работоспособност и заболяванията да се сумират по старата формула. В момента се изчисляват проценти само при хора с увреждания над 80% нам. работоспособност.

Идеята е при няколко увреждания, две и повече с 50% и над 50% ТНР да се дава най-висок процент съответстващ на най-тежкото увреждане. Също така към него да се прибавят 20% от сбора на всички останали увреждания.

Другото важно предложение е, когато водещото заболяване с 50 и над 50% нам. работоспособност е довело до други увреждания, които са с причинна следствена връзка, да се вземе най-високия процент и към него се прибавят 10% от сбора на всички останали увреждания.

Също така Министъра на здравеопазването се ангажира в срок до два месеца от датата на срещата, да бъде извършен допълнителен анализ на приложение №1 –

"ОТПРАВНИ ТОЧКИ ЗА ОЦЕНКА НА ТРАЙНО НАМАЛЕНАТА РАБОТОСПОСОБНОСТ И НА ВИДА И СТЕПЕНТА НА УВРЕЖДАНЕ В ПРОЦЕНТИ" към чл.63,

ал.1 от Наредбата за медицинска експертиза. На база на резултатите ще бъдат извършени необходимите изменения и допълнения на нормативния акт, с цел постигане на по-висока справедливост при оценката на здравния статус на лицата с увреждания.

На срещата бе решено в кратки срокове да започне широко експертно и обществено обсъждане и подготовка за прилагане в България на Международната класификация за функционирането на човека, уврежданията и здравето (ICF) на Световната здравна организация.

II. На 14.02.2019г. по настояване на **Национално представителните организации на и за хора с увреждания, се проведе спешна среща с министъра на труда и социалната политика -Бисер Петков.** На срещата присъства и Лазар Лазаров-заместник министър на труда и социалната политика.

Представляващите Национално представителните организации на и за хора с увреждания изразиха позиция, че прилагането на Закона за хората с увреждания от 1.01.2019г. показва значими дефекти, които се изразяват в следното:

1. Въведеният в чл.21 ал.4 нов принцип за подаване на документите за изготвяне на индивидуална оценка по настоящ адрес, лиши от правото на финансова подкрепа много български граждани с трайни увреждания, живеещи в чужбина.

2. Чл.70, т.4 „ Право на месечна финансова подкрепа по чл. 69, т. 1 имат хората с трайни увреждания над 18-годишна възраст, както следва: над 90 на сто степен на увреждане с определена чужда помощ, които получават пенсия за инвалидност поради общо заболяване или поради трудова злополука или професионална болест – в размер 30 на сто от линията на бедност”- наруши принципа на равнопоставеност на лицата с определена една и съща степен на увреждане – 90% с чужда помощ, тъй като в него е пропусната групата на лицата получаващи пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Чрез своята позиция на срещата Национално представителните организации на и за хора с увреждания, алармираха за нарушаването на правата на десетки хиляди граждани с трайни увреждания. Те предложиха:

1. Да бъде спряно приемането на второ четене на Закона за социалните услуги;
2. Спешно да бъдат направени разчети за финансовите средства, необходими за отстраняване на допуснатите слабости на Закона за хората с увреждания;
3. Да бъде организирана среща с министър-председателя, на която да бъде информиран за възникналите проблеми;
4. Да бъдат внесени необходимите предложения в Народното събрание за промени на Закона за хората с увреждания, чрез Закона за социалните услуги, тъй като в него са предвидени и други промени в закона за хората с увреждания;

Министърът на труда и социалната политика изложи аргументи в подкрепа на действащия Закон за хората с увреждания и пое ангажмента да представи писмен отговор, с който ще запознаем нашите членове, обществеността и медиите.

III. На пресконференция пред медиите, проведена на 18 февруари т.г., **национално представителните организации на хора с увреждания, с участие и на представите-**

ли на СИБ, изразиха безпокойство по повод действието на новата наредба за ТЕЛК и предоставените данни от Министерството на здравеопазването. След предоставена от Министерството на здравеопазването информация и направения от национално представителните организации анализ се получава една доста притеснителна картина, далеч от тази, която се артикулира в медиите.

Броят на ТЕЛК-овете, издадени на лица над 16-годишна възраст, са над 35 000, като 66,3% запазват степента си на увреждане, при 14,5% от хората тя преминава в по-висока степен на увреждане, а 19,2% са загубили правата си.

По отношение на лицата под 16-годишна възраст бе оповестено, че издадените ТЕЛК-ове са над 3500, като 65,1% са запазили степента на увреждане, а 15% са загубили правата си.

Изложени бяха, представените на МЗ, предложения на национално представителните организации относно промени в Наредбата за медицинска експертиза и позицията, относно пропуски в действащия Закон за хората с увреждания.

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

I. Социални параметри през 2019 г.:

- минималната месечна работна заплата става 560 лв., а часовата работна заплата при пълен работен ден и петдневна работна седмица – 3,37 лв.

- социална пенсия за старост – 125,58 лв;

- линия на бедност - 348 лв;

- увеличение на пенсиите от 01.07.2019 г. е с 5,7%.

- парично обезщетение за отглеждане на малко дете – 380 лв;

- месечна добавка за деца при доход на член от семейството до 400 лв

за 1 дете – 40 лв.; за 2 деца – 90 лв.; за 3 деца – 135 лв.; за четири деца – 145 лв., като за всяко следващо дете в семейството помощта за семейството расте с 20 лв.

При средномесечен доход на член от семейството от 400,01 лв. до 500 лв. включително месечната добавка за деца е в размер 80 на сто от пълния размер на помощта.

- месечна помощ за отглеждане на близнаци е 75 лв.

- еднократна помощ при раждане на живо дете е, както следва: 1. за първо дете – 250 лв.; 2. за второ дете – 600 лв.; 3. за трето дете – 300 лв.; 4. за четвърто и всяко следващо дете – 200 лв.

- допълнителна еднократна помощ за дете с установени трайни увреждания 50 и над 50 на сто до навършване на 2-годишна възраст е 100 лв.

- месечна помощ за отглеждане на дете с трайни увреждания по чл. 8д, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца е както следва:

1. за дете с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане (ВСУ) или степен на трайно намалена работоспособност (СТНР) - 930 лв.;

2. за дете с определени от 70 до 90 на сто вид и степен на увреждане - 450 лв.;

3. за дете с определени от 50 до 70 на сто вид и степен на увреждане - 350 лв.

Тази помощ се предоставя на родители (осиновители), когато отглеждат деца с трайни увреждания до 18-годишна възраст и до завършване на средното образова-

ние, но не по-късно от 20-годишна възраст, независимо от доходите на семейството, при условие че детето живее постоянно в страната и не е настанено за отглеждане извън семейството по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето.

- месечна помощ за отглеждане на дете с трайно увреждане по чл. 8д, ал. 2 от Закона за семейни помощи за деца е както следва:

1. за дете с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане - 490 лв.;
2. за дете с определени от 70 до 90 на сто вид и степен на увреждане - 420 лв.;
3. за дете с определени от 50 до 70 на сто вид и степен на увреждане - 350 лв.

Тази помощ се предоставя на семействата на роднини или близки и приемните семейства, независимо от доходите им, при които са настанени деца с трайни увреждания по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето.

- месечната помощ за дете без право на наследствена пенсия от починал родител по чл. 8е, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца за 2019 г. е 115 лв

Пенсиониране за стаж и възраст:

- жени – възраст 61 г. и 4 м.; стаж – 35 г. и 8 м;
- мъже – възраст 64 г. и 2 м. ; стаж – 38 г. и 8 м.

II. Осигурителни финансови рамки определени със Закона за бюджета на ДОО:

Размери на месечен осигурителен доход за самоосигуряващи се лица:

- минимален месечен размер - 560 лв.;

Размери на месечен размер на осигурителния доход за регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители

- минимален размер- 400 лв.;
- максимален размер - 3000 лв.

Минимална пенсия за осигурителен стаж и възраст:

- от 1.01.2019 до 30.06.2019 - 207,60 лв.;
- от 01.07.2019 до 31.12.2019 - 219,43 лв.

Максимален месечен размер на осигурителен доход – 3000 лв;

Еднократна помощ при смърт на осигурено лице – 540 лв;

Дневен минимален размер на обезщетение за безработица – 9 лв;

III. Със Закона за държавния бюджет на Република България за 2019 г. е осигурено предоставянето на социалните услуги „Личен асистент“, „Социален асистент“ и „Домашен помощник“ със средства от държавния бюджет. По този начин се гарантира устойчивост при предоставянето на услугите в домашна среда на територията на цялата страна.

Услугите ще се предоставят за периода от 1 януари 2019 г. до 31 август 2019 г. От 1 септември 2019 г. тяхното предоставяне и финансиране ще продължи по досегашния ред или по Закона за личната помощ.